

JÁRÁSI ESÉLYTEREMTŐ PROGRAMTERV

CIGÁNDI JÁRÁS

2015.

Készült az ÁROP 1.A.3-2014-0116 program keretében

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	3
AZ ESÉLYTEREMTŐ PROGRAMTERVBEN FOGLALTAK MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES HORIZONTÁLIS ÉRTÉKEK	4
CÉLCSOPORTOK	5
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK, ÉS ROMÁK.....	5
GYERMEKEK.....	6
IDŐS KORÚAK.....	7
NŐK:	8
FOGYATÉKKAL ÉLŐK	9
A JÁRÁSI ESÉLYTEREMTŐ PROGRAMTERV PROBLÉMAMÁTRIXA.....	11
A JÁRÁSI SZINTŰ FELZÁRKÓZÁSI KEREKASZTALOKON MEGFOGALMAZOTT JAVASLATOK ÖSSZEGZÉSE	12
MÉLYSZEGÉNYSÉGBEN ÉLŐK ÉS ROMÁK.....	12
GYERMEKEK.....	14
IDŐSKORÚAK.....	16
NŐK.....	18
FOGYATÉKKAL ÉLŐK	20
A DOKUMENTUM ELFOGADÁSA	22

Bevezetés

A helyi szinten kidolgozandó és megvalósítandó stratégiai programok egyike a **helyi esélyegyenlőségi program** melyet az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény értelmében minden települési önkormányzat öt évre szólóan fogad el, s melyet két évente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A program megléte többek között a hazai és uniós pályázatokon való részvétel egyik feltétele.

Az Államreform operatív program keretében megvalósuló „Területi együttműködést segítő programok kialakítása az önkormányzatoknál a konvergencia régiókban” című pályázat (Kódszám: ÁROP-1.A.3.-2014) keretében Cigánd Város Önkormányzata lehetőséget kapott egy magasabb szintű fejlesztési dokumentum támogatott elkészítésére.

Az **„Esélyteremtő programterv”** a Helyi Esélyegyenlőségi Programokban szereplő javaslatokon túlmutat, a felmerült problémákra olyan komplex tevékenységeket, eljárásokat gyűjt egybe, melyek több önkormányzat együttműködését igénylik.

A Programterv célja az egy járáshoz tartozó települések, helyi szereplők közötti területi együttműködések kialakítása és megerősítése a helyi esélyegyenlőségi programok végrehajtásához kapcsolódó – a Járásszékhely által ellátott – koordinációs tevékenység megvalósításával. A térségi/járási szintű együttműködés javítja a feladatok szervezésének, ellátásának minőségét és koordinációját, ésszerű költségfelhasználást tesz lehetővé, így jelentősen javulhat a problémakezelés színvonala.

A Programtervben foglalt javaslatok megfontolása által lehetőség nyílik az önkormányzatok és az állami fenntartásba került intézmények által ellátott közszolgáltatások megszervezésének finomhangolására, különös tekintettel az esélyegyenlőség érvényesítésére a felzárkózás, az oktatás, képzés, a szociális ellátások, az egészségügy és a foglalkoztatás területén.

Jelen dokumentum végezetül híven szolgálja a létrejöttében szerepet játszó szakemberek és döntéshozók szemléletének aktív formálását.

Az Esélyteremtő Programtervben foglaltak megvalósításához szükséges horizontális értékek

- *A partnerség elvének alkalmazása:* A Program akkor válik működőképpé, ha a közös célok elérésének érdekében a megvalósításban résztvevők alkalmazzák az egyik legfontosabb alapelvet, a partnerség elvét. Mint a település demokratikusan, tehát minden csoport által megválasztott testületének, az önkormányzatnak vezető szerepet kell vállalnia az egyes csoportok közti együttműködésben éppúgy, mint a stratégiai partnerségek kialakításban.
- *Hangsúly a kitűzött célok egyértelműségén, közérthetőségén, megvalósíthatóságán és ellenőrizhetőségén.* Az esélyegyenlőségi program egy olyan keret, amelyet a résztvevő vezetők, intézmények, szervezetek, stb. tényleges munkája lesz képes megtölteni valódi tartalommal. Éppen ezért elengedhetetlen, hogy a program minden egyes eleme, lépcsője egyértelmű és közérthető legyen, mindenki számára ugyanazt jelentse. Hasonlóan lényeges a megvalósíthatóság, kizárólag olyan elemek válnak hitelessé a szereplők számára, amelyek megvalósíthatók: bírják a résztvevők egyetértését (nem szülnék ellenállást), illetve finanszírozhatók. A programok kizárólag akkor váltják be a hozzájuk fűzött reményeket, amennyiben a megvalósítás, valamint a céloknak való megfelelés ellenőrizhető.
- *Az összes lehetséges résztvevő (magánszemélyek, intézmények, vállalkozások) meggyőzése a közös munka hasznáról.* A résztvevők *bevonása* a tervezésbe, a végrehajtásba és a kitűzött célok elérésének monitorozásába. A befektetett energiák abban az esetben térülnek meg, amennyiben eleve nem fecsérlődnek el a szükséges résztvevők ellenállásának legyőzésére; sőt, ami ennél is lényegesebb, a résztvevők energiái, jóakarata összeadódik, kialakul a „multiplikátorhatás”. Mindig szem előtt kell tartani azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása hosszú távú, sok szereplőt megmozgató folyamat; az egyes települések adottságai eltérőek, a szereplők sok esetben egymással ellentétes részérdekeket képviselnek, következésképp e hosszú távú folyamat akkor lehet sikeres, ha a partnerség elve mentén a lehetséges résztvevők együttműködése maximálisan támogatja azt.

Célcsoportok

Az esélyegyenlőségi programnak a település területén élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. A *helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjairól* szóló Kormányrendelet alapján az esélyegyenlőségi helyzetelemzés és intézkedések elsődleges, kiemelt védett csoportjának a romákat, a nőket, és a fogyatékos személyeket tekinti. Ugyanakkor az esélyegyenlőség érvényesülésének problémája a különböző településeken további csoportok, különböző élethelyzetben lévő egyének esetében is felmerülhet. Ennek megfelelően az esélyegyenlőségi program által célzott hátrányos helyzetű csoportok köre a helyi sajátosságként jellemezhető előregedő lakosság problématerületre reagálva az idős korúakkal, ill. a mélyszegénység átöröklődésével veszélyeztetett családok legfiatalabbjaival, a gyermekekkel bővül.

Mélyszegénységben élők, és romák

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, és kirekesztéshez vezethet. Azokat soroljuk a mélyszegénységben élők közé, akik az alábbiak közül legalább kettő kritériumnak megfelelnek:

- ❖ legalább három éve munkanélküliek, illetve ezen idő alatt legfeljebb közfoglalkoztatásban vettek részt,
- ❖ legfeljebb az általános iskola 9-10. osztályát végezték el, ami mellett esetleg nem piacképes szakképzettséget vagy OKJ-s szakképesítést szereztek,
- ❖ aktív korú inaktívak,
- ❖ kettőnél több gyermeket nevelnek.

A közvéleménnyel ellentétes tény, hogy bár a mélyszegények körében felülreprezentáltak a romák, a többségük nem roma. A mélyszegénységben élő családok fenti jellemzői mind fontos szerepet játszanak a szegénység átörökítésében.

A célcsoportba tartozó romák helyzetét pusztán a fenti jellemzőkkel meghatározni - az őket körülölelő társadalmi előítéletek hatásának számbavétele nélkül - pontosan mégsem lehet. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője, és e két jellemző együtthatója az a felvett viselkedésminta, amely jó eséllyel egész életükben távol tartja őket a sikeres társadalmi szerepléstől.

A felzárkóztató programok tervezésekor nem csak arra kell tehát ügyelni, hogy miként lehet célprogramokkal, vagy többségi programokba történő integrálásuk révén a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét javítani: olyan beavatkozásokat szükséges tervezni, amelyek egyszersmind oldják a romák kirekesztettségét is. Még a legjobban előkészített programok sem fogják elérni hatásukat, ha maguk a romák nem vonódnak be a programok előkészítésétől a végrehajtásig minden szinten.

Gyermekek

A közhiedelemmel ellentétben a legmagasabb szegénységi kockázatú életkori csoportot nem a nyugdíjasok, hanem a gyermekek alkotják. Ennek egyik oka, hogy a szegényebb háztartásokban az átlagosnál nagyobb a gyerekek aránya, illetve a kisgyermekes családokban az anya gyakran nem dolgozik, így ezek a háztartások kevesebb jövedelemmel rendelkeznek.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében.

Idős korúak

Az időskor fogalomköre különböző szempontok szerint értelmezhető. Az, hogy ki milyen idős, kifejezhető az évek számával (kronológiai életkor), de a biológiai életkor például ettől eltérő lehet, hiszen ez az egészségi állapot függvénye. Beszélhetünk pszichológiai életkorról, arról, hogy ki milyen idősnek érzi saját magát, vagy szociológiai életkorról, amelyen azt értjük, hogy a társadalom milyen idősnek tart valakit.

Ennek kapcsán alapvető fontosságú az idősek aktivitásának és függetlenségének megőrzése. Mindez nem pusztán foglalkoztatottsági és munkavégzési aktivitást jelent, hanem olyan individuális és társadalmi részvételi aktivitást, amely széles lehetőségeket kínál a munkából, a cselekvésekből, a kreativitás, az örömmel végzett bármiféle tevékenységből, megvalósítva a társadalmi részvételt. Létező társadalmi jelenség a kor szerinti hátrányos megkülönböztetés. Az ilyen jellegű diszkriminációt elkövetők az idősödésről alkotott negatív nézeteket tesznek magukévá – fogadnak el feltétel nélkül igaznak -, és ennek a negatív képnek megfelelően kezdenek el a célcsoporttal viselkedni.

Alapvető fontosságú tehát az emberi jogok érvényesülését és az emberi méltóság megőrzését támogató környezet megerősítése, az időssekkel, az időskorral kapcsolatos mentalitás, viszonyulásmód pozitív irányba történő változtatásának elősegítése.

A szemléletformálásban és a társadalmi tudatformálásban különös szerepe van a kommunikációnak, a médiamegjelenéseknek és az idős emberek társadalmi nyilvánosság előtti megszólalási lehetőségeinek. Biztosítani kell a szükséges támogatást ahhoz, hogy az idősök szempontjai megfelelően legyenek képviselve a társadalmi élet valamennyi területén: mind a foglalkoztatáspolitikában, az oktatásban, a társadalmi ellátórendszerekben vagy akár a közösségi részvételt, a jogbiztonságot, a személyes jogok védelmét tekintve. Az esélyegyenlőség erősítésének másik fontos eszköze az idősödők önmagukról alkotott képének formálása, a családban, civil szervezetekben betöltött szerepvállalás, az önkéntesség fejlesztése.

További jelentős szerepe van az idősödő és idős emberek valamint a fiatalok között meglévő szakadékok csökkentésének, a generációk közötti kapcsolatok és együttműködések erősítésének. Az idősök tudásának számos olyan tartománya van, amelyek ma hiányoznak a társadalmi tőkéből, s amelyeket semmi és senki más nem pótolhat, így nagyon fontos az idősök közösségi hozzájárulásainak méltó elismerése.

Nők:

Az önkormányzatok és azok intézményei jellemzően csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében. A nők és férfiak közötti egyenlőség ügye azonban megköveteli, hogy a lehető legrészletesebb adatok álljanak rendelkezésre az önkormányzat tevékenysége szempontjából releváns területeken és témakörökben.

Jelen Program két úton is szolgálhatja az egyenlőséget: közvetlen, célzott, a nők és férfiak egyenlőségének előmozdítását szolgáló eszközökkel, és általánosságban, mindenre kiterjedően, „horizontálisan”: a folyamatokban mindenütt a nők és a férfiak eltérő helyzetét és szükségleteit feltáró, ezekhez igazodó tervezés és tevékenység révén.

Mindkét útra szükség van. Az adatgyűjtés, a folyamatos elemzés része a horizontális – vagyis mindenre kiterjedő – egyenlőségi politikának: maguk az adatok, a valós helyzet megismerése, feltárása is az egyenlőséget segíti elő. Horizontális szemléleten azonban azt is értjük, hogy a többi, a nemek közötti egyenlőség konkrét kérdéskörén kívül eső probléma kezelésekor is tekintettel vagyunk erre: az egészségügyben, az oktatásban a területfejlesztésben, a foglalkoztatásban, a gazdaságban és a kultúrában is. Figyelünk rá, tekintettel vagyunk a férfiak és nők eltérő helyzetére és szükségletére, és észrevesszük speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáikat.

Fogyatékkal élők

A fogyatékkal élők esetében társadalmi integrációjuk esélyei szempontjából a család társadalmi helyzetének, anyagi, jövedelmi viszonyainak és lakóhelyének még nagyobb a jelentősége, mint más hátrányokkal küzdő csoportok esetében, hiszen a számukra szükséges szolgáltatások elérése fizikai és anyagi korlátok által erősen meghatározott.

A fogyatékosággal kapcsolatosan talán a legfontosabb feladat, hogy az államigazgatás területén meghonosodjon az a szemlélet, hogy a fogyatékos emberek ügye nem csak szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és tegye az ehhez szükséges – szakterületéhez kapcsolódó - lépéseket.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már nem pusztán a fizikai akadálymentesítés tartozik ebbe a körbe, hanem az egyéb fogyatékossgal élő emberek számára történő - ún. info-kommunikációs - akadálymentesítés is. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. Ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

A Járási Esélyteremtő Programterv problémamátrixa

Vizsgálati terület/célcsoport	(A) Mélyszegénységben élők és romák	(B) Gyermek	(C) Nők	(D) Idősek	(E) Fogyatékkal élők
(1) Foglalkoztatás	<i>Alacsony foglalkoztatás</i>	<i>Generációkon átöröklődő hátrányos helyzet</i>	<i>Alacsony foglalkoztatás</i>	<i>Alacsony társadalmi aktivitás nyugdíjasként</i>	<i>Alacsony foglalkoztatás</i>
(2) Oktatás	<i>Alulképzettség</i>	<i>Tanulási sikertelenség, korai fejlesztésbe való bekapcsolódási problémák</i>		<i>Informatikai kompetenciák hiánya</i>	<i>Hiányzó gyógypedagógiai státuszok</i>
(3) Lakhatás	<i>Egészségtelen lakáskörülmények, energiaszegénység,</i>	<i>Egészségtelen lakáskörülmények</i>	<i>Nincs a járásban családok átmeneti otthona</i>	<i>Áldozattá válás veszélye az egyedül élőknel</i>	
(4) Egészségügyi ellátások	<i>Életvezetési hiányosságok</i>			<i>Korlátozott elérés</i>	<i>Korlátozott elérés</i>
(5) Szociális ellátások	<i>Adathiány</i>		<i>Nincsen anyaóvó a járás területén</i>	<i>Korlátozott elérés</i>	<i>Korlátozott elérés</i>

A járási szintű felzárkózási kerekasztalokon megfogalmazott javaslatok összegzése

Mélyszegénységben élők és romák

Sorszám	Problématerület	Javasolt intézkedés	Intézkedés kifejtése
1.	Életvezetési hiányosságok	Adósságkezelési eljárásban való részvétel biztosítása, életvezetési, pénzkezelési tanácsadás nyújtása	A Közösségi házak, ill. a családsegítő szolgálat munkatársai által rendszeresen szervezett ismeretátadások szervezése (Pl. „Gazdálkodj okosan” játszókörok)
2.	Alulképzettség	Gyakorlatorientált képzési, átképzési programok szervezése	Közmunkának, ill. a piaci igényeknek megfelelő képzések szervezése a téli időszakban
3.	Jövőkép hiánya	Felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése	Pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése, bekapcsolódás minden releváns programba
4.	Adathiány	Vizsgálati területekkel kapcsolatos nyilvántartások vezetése	Adatgyűjtés rendszerének kialakítása, a mélyszegénységben élők és romák szociális, oktatási, foglalkoztatási és egészségügyi helyzetéről
5.	Rossz egészségügyi állapot	Egészségnapok szervezése helyben megvalósuló szűrővizsgálatokkal	Egészségügyi intézmény kívül megvalósuló tájékoztatás, szűrés
6.	Jövőkép hiánya	Hagyományörző csoportok létrehozása	Kulturális ismeretek, régi mesterségek ápolása, továbbadása a fiatalok számára, ill. a szélesebb érdeklődő közönség előtti bemutatása
7.	Jövőkép hiánya	Roma nemzetiségi önkormányzatok együttműködése, tapasztalatcseréje	Jó gyakorlatok kölcsönös megismertetése, információk, támogatási lehetőségek megosztása rendszeres találkozók alkalmával
8.	Életvezetési hiányosságok	Jól teljesítő dolgozók elismerése	Közfoglalkoztatásban kiemelkedő dolgozók erkölcsi és anyagi elismerése, támogatása – a jó példával elől járók felkarolása, mentorálása
9.	Életvezetési hiányosságok	A lakókörnyezetek rendben tartását szolgáló intézkedések bővítése	Kisléptékű épületfelújítási munkákra alkalmas brigád felállítása (Nemzetiségi Önkormányzatok Képviselőjének részvételével), foltozási, meszelési, kéménytisztítási, tetőjavítási problémák megoldására

Intézkedés sorszáma	Intézkedés kifejtése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés megvalósításában releváns partnerek
1.	<i>A Közösségi házak, ill. a családsegítő szolgálat munkatársai által rendszeresen szervezett ismeretátadások szervezése (Pl. „Gazdálkodj okosan” játszókörok)</i>	<i>A családok havi bevételeinek felelősségteljes kezelése</i>	<i>Családsegítő szolgálat, Közösségi házak munkatársai</i>
2.	<i>Közmunkának, ill. a piaci igényeknek megfelelő képzések szervezése a téli időszakban</i>	<i>Képzettségi szint emelése, ezzel a halmozott hátrányok csökkentése</i>	<i>Munkaügyi Központ, Önkormányzatok</i>
3.	<i>Pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése, bekapcsolódás minden releváns programba</i>	<i>A fiatalabb generációk számára megnyílik a boldogulás lehetősége</i>	<i>Széchenyi Programiroda, Önkormányzatok pályázatirói</i>
4.	<i>Adatgyűjtés rendszerének kialakítása, a mélyszegénységben élők és romák szociális, oktatási, foglalkoztatási és egészségügyi helyzetéről</i>	<i>Pontos információval rendelkezünk a mélyszegénységben élők, és a romák térségbeli helyzetéről</i>	<i>Települési önkormányzatok, oktatási-, egészségügyi- és szociális intézmények</i>
5.	<i>Egészségügyi intézményen – rendelési időn kívül megvalósuló tájékoztatás, szűrés</i>	<i>A lakosok egészségügyi helyzete javul</i>	<i>Védőnők, házi orvosok</i>
6.	<i>Kulturális ismeretek, régi mesterségek ápolása, továbbadása a fiatalok számára, ill. a szélesebb érdeklődő közönség előtti bemutatása</i>	<i>A bodrogközi identitás megerősödik, a hagyományokból tökélet tud kovácsolni a térség</i>	<i>Civilek, magánszemélyek</i>
7.	<i>Jó gyakorlatok megismertetése, információk, támogatási lehetőségek megosztása rendszeres találkozók alkalmával</i>	<i>Térségi roma együttműködés kialakulása, szociális vállalkozások fejlődése</i>	<i>Roma nemzetiségi önkormányzatok</i>
8.	<i>Közfoglalkoztatásban kiemelkedő dolgozók erkölcsi és anyagi elismerése, támogatása – a jó példával elől járók felkarolása, mentorálása</i>	<i>Példamutatás szemléletváltást okoz, kialakul a helyi roma elit</i>	<i>Települési önkormányzatok, civilek</i>
9.	<i>Kisléptékű épületfelújítási munkákra alkalmas brigád felállítása (Nemzetiségi Önkormányzatok Képviselőjének részvételével), foltozási, meszelési, kéménytisztítási, tetőjavítási problémák megoldására</i>	<i>Településkép, és életminőség javul. Bizalmi viszony ébred romák és nem romák között, kialakul egy-egy helyi szakembergárda</i>	<i>Nemzetiségi Önkormányzatok, Idősek Klubja</i>

Gyermekek

Sorszám	Problématerület	Javasolt intézkedés	Intézkedés kifejtése
1.	<i>Tanulási sikertelenség</i>	<i>Tanulmányi ösztöndíjrendszer fejlesztése a mélyszegénységben élő tehetséges tanulók részére</i>	<i>Térségi hatáskörrel bíró Alapítvány létrehozása, a tehetséges tanulók erkölcsi és anyagi támogatására, a tanulás ösztönzése jó példák által</i>
2.	<i>Áldozattá válás kockázata</i>	<i>A Biztos Kezdet - és a Közösségi Házak programjainak kiszélesítése, szünetes hasznos eltöltésének elősegítése</i>	<i>A létrehozott közösségi terek programkínálatának bővítése, önkéntesek toborzása, ill. közösségi munkások kiegészítő alkalmazása</i>
3.	<i>Rosz egészségügyi állapot</i>	<i>Megfelelő táplálkozás biztosítása minden gyermek számára</i>	<i>Közétkeztetés ellátása jó minőségű helyben termelt alapanyagokkal, gyümölcsfák ültetése a településeken</i>
4.	<i>Áldozattá válás kockázata, rossz egészségügyi állapot</i>	<i>Sport és ifjúsági csoportok létrehozása</i>	<i>Civil szervezetek, egyházak köreiben belül fiatalok hasznos időtöltésére szolgáló szervezetek létrehozása (Pl: cserkészlet)</i>
5.	<i>Generációs különbségek</i>	<i>Generációk találkozásának segítése</i>	<i>Közös tevékenykedés, egymást segítő programok szervezése az időskorúak-felnőttek-gyermekek részvételével</i>
6.	<i>Áldozattá válás kockázata, rossz egészségügyi állapot</i>	<i>A jelzőrendszeres együttműködés hatékonyságának javítása</i>	<i>Hivatalból indított pszichológiai vizsgálat indokoltságának-, a korai fejlesztésbe való bekerülés fontosságának tudatosítása, 10 órás jelzés rendszerének betartása</i>

Intézkedés sorszáma	Intézkedés kifejtése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés megvalósításában releváns partnerek
1.	Tanulmányi ösztöndíjrendszer fejlesztése a mélyszegénységben élő tehetséges tanulók részére	Kitörési lehetőség a mélyszegénységből.	Alapítványok
2.	A Biztos Kezdet - és a Közösségi Házak programjainak kiszélesítése, szünidő hasznos eltöltésének elősegítése	Az iskolakerülés, szünidei kallódás csökkenése	Szociális, oktatási, és egészségügyi szolgáltatók, civilek, magánszemélyek
3.	Megfelelő táplálkozás biztosítása minden gyermek számára	A gyermekek testi-lelki egészségének javulása	Települési önkormányzatok,
4.	Sport és ifjúsági csoportok létrehozása	Az iskolakerülés, szünidei kallódás csökkenése	Sportegyesületek, Egyházak
5.	Generációk találkozásának segítése	Újraalakul a természetes szoc.háló	Szoc. szolgáltató, civilek, Műv. Ház
6.	A jelzőrendszeres együttműködés hatékonyságának javítása	A családon belüli erőszak csökken, a rászoruló gyermekek megkapják a szükséges fejlesztéseket.	Oktatási intézmények, pedagógiai szakszolgálat, gyámügy

Időskorúak

Sorszám	Problématerület	Javasolt intézkedés	Intézkedés kifejtése
1.	<i>Közösségi aktivitás, megbecsültség hiánya</i>	<i>Idősek aktivitását célzó programok szervezése</i>	<i>Nyugdíj előtt állók megszólítása, a friss nyugdíjasok bevonása a civil szervezetek munkájába, a különböző programok, idősek nappali ellátásának népszerűsítése.</i>
2.	<i>Közösségi aktivitás, megbecsültség hiánya, áldozattá válás kockázata</i>	<i>Az időskorúak lakókörnyezetének rendben tartását, megóvását szolgáló intézkedések bővítése</i>	<i>Kisléptékű épületfelújítási munkákra alkalmas brigádok felállítása (Nemzetiségi Önkormányzatok részvételével), a Polgárország újraszervezése</i>
3.	<i>Kommunikációs nehézségek, közösségi aktivitás hiánya</i>	<i>Informatikai kompetenciák bővítése</i>	<i>Időskorúak számára a rokonokkal való elektronikus kapcsolattartási lehetőségek megismertetése (email, skype, facebook)</i>
4.	<i>Generációs különbségek</i>	<i>Generációk találkozásának segítése</i>	<i>Közös tevékenykedés, egymást segítő programok szervezése az időskorúak-felnőttek-gyermekek részvételével</i>
5.	<i>Szolgáltatások korlátozott elérése</i>	<i>Közlekedési, elérési lehetőségek bővítése</i>	<i>Falugondnoki szolgálatok együttműködésének kezdeményezése, „Telekocsi” jellegű közösségi közlekedési módok népszerűsítése a szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatása érdekében</i>

	A	C	E
Intézkedés sorszáma	Intézkedés kifejtése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés megvalósításában releváns partnerek
1.	<i>Idősek aktivitását célzó programok szervezése</i>	Az időskorúak bekapcsolódnak a társadalmi tevékenységekbe, tapasztalataikat átadják a fiatalabbaknak.	Szoc. Intézmény, falugondnoki szolgálatok,
2.	<i>Az időskorúak lakókörnyezetének rendben tartását, megóvását szolgáló intézkedések bővítése</i>	Településkép, és életminőség javul. A jogkövető magatartás és a közbiztonság fejlődik	Nemzetiségi Önkormányzatok, Idősek Klubja, Polgárőr Egyesületek
3.	<i>Informatikai kompetenciák bővítése</i>	Az időskorúak információhoz való hozzáférése javul, és ezzel társadalmi aktivitásuk nő	Idősek klubja, oktatási intézmények
4.	<i>Generációk találkozásának segítése</i>	Újraalakul a természetes szoc.háló	Szoc. szolgáltató, civilek, Műv. Ház
5.	<i>Közlekedési, elérési lehetőségek bővítése</i>	A térség „vérkeringése” javul, a rendezvényeken többen vesznek részt, az egészségügyi ellátáshoz való a hozzáférés javul.	Falugondnoki szolgálat, magánszemélyek,

Nők

Sorszám	Problématerület	Javasolt intézkedés	Intézkedés kifejtése
1.	Alacsony foglalkoztatás	GYES-ről visszatérők számára rész munka jellegű, „nőbarát” munkalehetőségek teremtése	Egészségügyi, szociális, oktatási és hivatali területeken főállású munkakörök megosztása két rész munkaidős állásra.
2.	Kiszolgáltatottság	Gyermekeiket egyedül nevelő nők támogatására célzott szociális és gyermekjóléti szolgáltatások biztosítása	Igényfelmérés készítése annak érdekében, hogy a gyermekeiket egyedül nevelő nők szükségletei ismertté váljanak, és támogatásra találjanak.
3.	Alacsony foglalkoztatottság	Új típusú közmunka tevékenységek beiktatása	Olyan munkavégzések indítása, melyekben a nők sajátos körülményeiknek megfelelő feltételekkel – rugalmasan - foglalkoztathatók (gyermekfelügyelet, idősgondozás)
4.	Alacsony foglalkoztatottság	GyES alatt kedvezményesen igénybe vehető képzési programok szervezése	Igényfelmérés készítése a kismamák életpálya elképzeléseiről, képzési lehetőségek szervezése helyben
5.	Generációs különbségek	Generációk találkozásának segítése	Közös tevékenykedés, egymást segítő programok szervezése az időskorúak-felnőttek-gyermekek részvételével
6.	Alacsony foglalkoztatottság – hiányzó státuszok	Hiányszakmák népszerűsítése	Egészségügyi, oktatási és szociális területek képzéseinek népszerűsítése a térségben lévő üres státuszok betöltésére

	A	C	E
Intézkedés sorszáma	Intézkedés kifejtése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés megvalósításában releváns partnerek
1.	<i>GYES-ről visszatérők számára rész munka jellegű, „nőbarát” munkalehetőségek teremtése</i>	<i>A nők anyagi kiszolgáltatottságának csökkenése, munkaerőpiaci részvételük növelése</i>	<i>Települési Önkormányzatok, Kormányhivatal, egészségügyi-, szociális- és oktatási szolgáltatók</i>
2.	<i>Gyermeküket egyedül nevelő nők támogatására célzott szociális és gyermekjóléti szolgáltatások biztosítása</i>	<i>Az egyedülálló nők helyzetének javulása, a rossz családi kapcsolatban lévő nők számára kiút lehetősége</i>	<i>Szociális szolgáltató</i>
3.	<i>Új típusú közmunka tevékenységek beiktatása</i>	<i>Értékteremtő és rugalmas közmunka kitörési lehetőséggel</i>	<i>Munkaügyi Központ, Települési Önkormányzatok</i>
4.	<i>GYES alatt kedvezményesen igénybe vehető képzési programok szervezése</i>	<i>A munkaerőpiacra visszatérő nők piacképes tudással rendelkeznek</i>	<i>Munkaügyi Központ</i>
5.	<i>Generációk találkozásának segítése</i>	<i>Újraalakul a természetes szoc.háló</i>	<i>Szoc. szolgáltató, civilek, Műv. Ház</i>
6.	<i>Hiányszakmák népszerűsítése</i>	<i>A tágabb térségben üresen álló státuszok betöltésre kerülnek, így mind a munkavállaló, mind az egész társadalom nyer.</i>	<i>Egészségügyi, oktatási és szociális szolgáltatók, települési önkormányzatok</i>

Fogyatékkal élők

Sorszám	Problématerület	Javasolt intézkedés	Intézkedés kifejtése
1.	Alacsony foglalkoztatottság	Munkahelyek figyelmének felhívása a fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségeire	A Munkaügyi Központ által készített elektronikus tájékoztató kiadvány eljuttatása a térség vállalkozóinak a fogyatékkal élők foglalkoztatási kedvezményeiről
2.	Adathiány	Rendszerezett adatok gyűjtése a fogyatékkal élők számára, helyzetére vonatkozóan	Adatgyűjtés rendszerének kialakítása, a fogyatékkal élők szociális, oktatási, foglalkoztatási és egészségügyi helyzetéről
3.	Szolgáltatások korlátozott elérése	Ügysegédhez való hozzáférés a segítők, gondozók közreműködésével	A Kormányhivatal szolgáltatásaihoz való hozzáférés a településekre kijáró ügysegéddel való kapcsolat felvételén keresztül
4.	Szolgáltatások korlátozott elérése	Középületek teljes körű akadálymentesítése	A közszolgáltatásokhoz való teljes körű hozzáférés biztosítása minden lakos számára

	A	C	E
Intézkedés sorszáma	Intézkedés kifejtése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az intézkedés megvalósításában releváns partnerek
1.	<i>Munkahelyek figyelmének felhívása a fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségeire</i>	A fogyatékkal élők munkaerő-piaci jelenléte nő	Munkaügyi Központ, Települési önkormányzatok
2.	<i>Rendszerezett adatok gyűjtése a fogyatékkal élők számára, helyzetére vonatkozóan</i>	Pontos információval rendelkezünk a fogyatékkal élők térségbeli helyzetéről	Települési önkormányzatok, oktatási-, egészségügyi- és szociális intézmények
3.	<i>Ügysegédhez való hozzáférés a segítők, gondozók közreműködésével</i>	A hivatalos ügyeket minden fogyatékkal élő a lakóhelyén intézheti	Kormányhivatal, Szociális központ
4.	<i>Középületek teljes körű akadálymentesítése</i>	Teljes körű hozzáférés a közszolgáltatásokhoz	Minden központi költségvetési támogatással működő intézmény

A dokumentum elfogadása

SZÉCHENYI 2020

A Bodrogközi járás településeinek Helyi Esélyegyenlőségi Programjainak szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételek a megvitatást követően Bodrogköz járási Esélyteremtő Programtervébe beépítésre kerültek. Az esély-egyenlőség előmozdítása érdekében együttműködésre lépett alábbi szervezetek képviselői a Bodrogköz járási Esélyteremtő Programtervet a mai napon megvitták és elfogadták.

Cigánd, 2015. október 5.

„A Bodrogköz Tájmuzeumaért” Alapítvány

aláírás

Cigándi Innovációs és Ifjúsági
Sportegyesület Kiemelkedően
Közhasznú Szervezet

aláírás

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei
Kormányhivatal Cigándi Járási Hivatal
Foglalkoztatási Osztály

aláírás

Bodrogközi Többcélú Kistérségi
Társulás Szociális
Szolgáltató Központ

aláírás

Cigándi Sarkantyús Néptánc
Egyesület

aláírás

Cigánd Településüzemeltetési és
Városfejlesztő Nonprofit Kft.

aláírás

Bodrogközi Járóbeteg Szakrendelő
Nonprofit Korlátolt Felelősségű
Társaság

aláírás

Cigándi Református Egyházközség

aláírás

Cigándi Önkéntes Tűzoltó Egyesület

aláírás

Cigándi Általános Iskola Tanulóiért
Alapítvány

aláírás

A BODROGKÖZ TÁJMÚZEUMAÉRT'
ALAPÍTVÁNY

3973 CIGÁND, Fő u. 54.

p.h. Adószám: 18436707-1-05

Bsz.: 15300025-15020877

p.h.

Cigándi Sarkantyús
Néptánc Egyesület
3973 Cigánd, Fő utca 80.
Adószám: 18599086-1-05

Cigánd Településüzemeltetési és
Városfejlesztő Nonprofit Közhasznú
Korlátolt Felelősségű Társaság
3973 Cigánd, Iskola u. 23.
Adószám: 20968849-2-05
Bsz.: 55300025-15020884

Bodrogközi Járóbeteg
Szakrendelő Nonprofit Kft.
3973 Cigánd, Fő út 80.
Adószám: 14458956-2-05
Cg.: 05-09. 016250
Bsz.: 11730118-20014438-00000000

p.h.

p.h.

Cigándi Általános Iskola
Tanulóiért Alapítvány
Adószám: 18626915-1-05
Cím: 3973 Cigánd, Iskola u. 12/a.